

اصول سخنوری

یوسف فراهانی

محمدعلی آزموده

www.ketab.ir

سرشناسه	:	فراهانی، یوسف، ۱۳۶۵.
عنوان و نام پدیدآور	:	اصول سخنوری / یوسف فراهانی.
مشخصات نشر	:	تهران: پرتوک، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۶ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۷۸۲-۷۰-۲
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
موضوع	:	سخنوری
موضوع	:	مهارت های زبانی
شناسه افزوده	:	آزموده، محمدعلی، ۱۳۷۱.
رده‌بندی کنگره	:	PN ۴۱۲۹
رده‌بندی دیویی	:	۸۰۸/۵۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۴۰۰۱۰۸

اصول سخنوری

یوسف فراهانی - محمدعلی آزموده

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۸۲-۷۰-۴

صفحه‌آرایی و طراحی جلد: مؤسسه کتاب آرا

چاپ و صحافی: مشکی

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مرکز پخش: میدان انقلاب - خیابان وحید نظری، پلاک ۱۵۰، واحد ۵

تلفن تماس: ۰۹۱۰۱۴۴۲۰۵۹ - ۶۶۹۷۹۱۶۵

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار
۱۵	مقدمه
۱۷	جایگاه سخن و سخنوری
۲۱	تعریف سخنرانی
۲۶	انواع سخنرانی
۳۲	انواع سخنوری
۳۶	انواع تقسیم برای سخنرانی
۴۱	تاریخچه سخنوری
۵۱	اهداف سخنوری
۵۴	مراحل کسب آمادگی برای سخنرانی
۵۸	طبقه‌بندی انواع سخنرانی برحسب استفاده از متن
۵۹	انواع سخنرانی برحسب میزان آمادگی قبلی
۶۰	مراحل طراحی یک ارتباط مؤثر برای ارائه سخنرانی
۶۳	ویژگی‌های یک سخنران خوب
۶۷	گروه‌بندی شنوندگان در جلسه سخنرانی

۷۱	مزایای سخنرانی
۷۵	روش‌های مورد استفاده جهت تقویت سخنرانی
۸۵	انواع بازخوردها در موقعیت سخنرانی
۸۷	اصول اثربخشی سخنوری از دیدگاه گرایس [GRICE]
۸۹	اجزای اصلی سخنرانی
۹۳	اخلاق در سخنرانی / سخنوری
۱۰۱	مبانی یک سخنرانی خوب
۱۳۴	بهینه‌سازی صدا
۱۳۷	ساز و کارهای کاهش تنش به‌هنگام سخنرانی
۱۴۲	ساختاربندی مطالب برای هماهنگی با موضوع سخنرانی
۱۵۰	آشنایی با تعریف مکان‌ها و موقعیت‌های سخنرانی
۱۵۷	گویش‌ها در سخنرانی
۱۶۲	اجزای بدن فعال در سخنرانی
۱۷۹	ضرورت آشنایی و یادگیری فوتنیک و استفاده صحیح از فرهنگ لغت
۱۸۴	سخن‌نیکو از منظر قرآن
۱۹۲	فنون سخنوری
۲۰۴	حسن ختام
۲۰۵	منابع

پیشگفتار

به نام خداوند جان آفرین
حکیم سخن در زبان آفرین

زیبایی بیان خردمندانه، عصای معجزه‌گر هر سخنور است؛
سرشار از سحر و اقتدار

پا به پای رشد علمی در تهیه و تأمین امکانات و شرایط مختلف زندگی، روانشناسان با بررسی توانایی‌های انسان به یافته‌های با ارزشی دست یافته‌اند که به انسان کمک می‌کند، در کنار رفاه ظاهری و رشد امکانات زندگی، بتواند درگیری‌های ذهنی خود را حل کرده و در آرامش زندگی کند.

یکی از موضوعات روانشناسی که مورد توجه قرار گرفته است، مهارت سخنوری است.

مدتی است که سخنوری و اگر بخواهیم به شکل علمی آن را بیان کنیم، علم سخنوری دست‌خوش تغییرهایی مطابق شرایط و زمینه‌های مختلفی شده است. شرایط فردی، اجتماعی، فرهنگی، هنری، علمی،

اقتصادی و غیره که می‌توانند بر روی هر موضوعی دست برده و آن را تغییر بدهند که این از موضوع مورد بررسی ما یعنی سخنوری هم جدا نیست. حال، می‌خواهیم اصولی از علم سخنوری را بیان کنیم تا آن چه که به مدت چند سال در ذهن خود داشتیم با پیش زمینه‌ای قدرتمند و بیانی نافذتر به صورت منظم و طبقه‌بندی شده و در قالب یک کتاب مفید و تأثیرگذار در اختیار علاقه‌مندان سخنوری قرار دهیم. هرچند که امروزه این یک پدیده عمومی است و برای هر فردی که در یک کلونی و جامعه زندگی می‌کند مفید و حتی ضروری خواهد بود که چگونه می‌تواند در یک جامعه ارتباط برقرار کند؟ با چه الفاظی می‌خواهد این ارتباط را ایجاد و در نهایت پیام خود را منتقل کند؟ در چه شرایط و زمینه‌ای قصد انتقال مفاهیم را دارد؟ تفاوت‌ها در زمینه‌ها تا چه اندازه در تولید محتوای کلامی اثرگذار خواهند بود؟ هدف سخنور از برقراری نشست و تولید گفتار چه است؟ سخنوری او در چه قالبی شکل می‌گیرد؟ چه مواردی در تداوم و بهبود عملکرد گونه سخنوری مؤثر هستند؟ چه مواردی باعث می‌شوند تا ذهن مخاطب بر روی موضوع اصلی سخنوری متمرکز شود؟ شناخت مخاطبان سخنوری تا چه حد در ارائه سخن می‌تواند مؤثر باشد؟

این‌ها غالب پرسش‌هایی هستند که پیرامون علم سخنوری شکل می‌گیرند و هر فردی از یک جامعه کنونی که در تفکر ما نماینده‌ای از یک جامعه در فضای بین‌المللی نیز است، بایستی نحوه سخنوری را فرا بگیرد و در سخنوری نقص و کمبودی نداشته باشد؛ زیرا فردی که در علم سخنوری توانایی نداشته باشد، نه تنها در رساندن پیام خود به فرد دیگر دچار مشکل می‌شود، بلکه ممکن است فرد را دچار سردرگمی بکند و حتی او را نسبت به خود بدگمان کند. اثرگذاری نحوه بیان جمله

بر ذهن مخاطب نکته قابل توجهی است. برعکس این نمونه هم صادق است؛ یعنی فردی که در سخنوری چیره‌دست و حرفه‌ای عمل می‌کند، نه تنها ارتباط بسیار خوبی برقرار می‌کند، بلکه می‌تواند پیام خود را با لطافت و ظرافت به بیننده و یا شنونده خود به گونه‌ای هنرمندانه منتقل کند و او را درگیر عواطف و احساس خود نیز قرار دهد. آن همچنین مخاطب را وادار به قرارگرفتن در یک چالش کرده، به فکر واداشته، دیدگاه او را تحت تأثیر قرار داده و حتی تغییر می‌دهد.

ما با بیان اصول و قواعد سخنوری در صدد آن هستیم تا افرادی که در یک جامعه زندگی می‌کنند بتوانند به راحتی با دیگران ارتباط برقرار کرده و در یک مقام سخنور به این عمل، صادقانه اقدام بکنند. مخاطبان خود را ترغیب به فهم و درک سخنان خود کرده و آن‌ها را به فکر فرو بپندازند. امید است که با خواندن این کتاب، افرادی که قادر به سخنوری نیستند، بتوانند به راحتی سخنوری کنند و افراد سخنور با کیفیت بالایی سخنان خود را ارائه دهند و در این زمینه به پیشرفت‌های گسترده‌ای دست پیدا کنند.

سخنوری یک ویژگی ذاتی نیست و مانند هر توانایی دیگری یک مهارت آموختنی است بنابراین هرکسی می‌تواند آن را یاد بگیرد. اگر شما به دلیل نداشتن مهارت سخنوری قادر به خوب صحبت کردن در جمع نیستید، باید زمانی را برای تمرین جهت کسب این مهارت اختصاص دهید. این کتاب توانایی‌های سخنوری شما را تقویت می‌کند و در کنار آن لحن و ریتم بیان‌تان را نیز بهبود می‌بخشد.

از آنجا که هیچ کار علمی به‌طور کامل، خالی از اشکال و نارسایی نیست، نگارنده گان نیز بر کامل و بی‌نقص بودن این کتاب هیچ ادعایی نداشته و متواضعانه از نظرات اصلاحی و پیشنهادهای سازنده کلیه

اساتید، اندیشمندان، محققان و دانشجویان و مهندسين ارجمند استقبال نموده و همه را به دیده منت پذيرا مي باشد.

بدین منظور از خوانندگان محترم تقاضا می شود هرگونه پیشنهاد در مورد بهبود این نوشتار را با نویسندگان اثر از طریق پست الکترونیکی info@modiranclub.com در میان بگذارند.

مراتب تشکر و قدردانی خود را از زحمات جناب آقای محمد نصرتی مدیر انتشارات پرتوک که زحمت چاپ و نشر اثر را بر عهده گرفتند، ابراز می داریم. همچنین بر خود لازم می دانم از اساتید گرامی و تمامی عزیزانی که هر یک به نوعی در نهایی شدن این اثر ایفای نقش نمودند سپاسگزاری نمایم.

امید است در پرتو مهیتر اندیشه های برتر این خدمت ناچیز، مقبول نظر اساتید گرامی و رهروان عرصه بی انتهای علم قرار گیرد، زیرا که مصداق سخن «حکیم ابوالقاسم فردوسی» است، که فرمود:

به گفتار دانندگان راه جوی
به گردون بیوی و به هر کس بگوی

یوسف فراهانی - محمدعلی آزموده

تابستان ۱۳۹۹